

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2218/2018
12.07.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Бранислава Босиљковића и Зоране Делибашић, чланова већа, у парници из радног односа тужилаца АА из ... и ББ из ..., чији је заједнички пуномоћник Драган Тодоровић адвокат из ..., против тужене Републике Србије – Министарство унутрашњих послова, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Зрењанину, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужилаца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 1430/16 од 16.05.2018. године, у седници већа одржаној дана 12.07.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 1430/16 од 16.05.2018. године тако што се **ОДБИЈА** као неоснована жалба тужене и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Панчеву П1 403/14 од 02.12.2015. године, исправљена решењем тог суда П1 403/14 од 01.03.2016. године.

Обавезује се тужена да тужиоцима накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 32.000,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема писаног отправака пресуде.

Образложење

Пресудом Основног суда у Панчеву П1 403/14 од 02.12.2015. године, која је исправљена решењем истог суда П1 403/14 од 01.03.2016. године, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев тужилаца и обавезана је тужена да исплати тужиоцима на име накнаде штете по основу неисплаћених дневница и то тужиоцу АА за период од 27.09.2008. године до 27.09.2011. године, укупан износ од 271.446,85 динара са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачног месечног износа до исплате, и тужиоцу ББ за период од 01.11.2008. године до 31.10.2011. године укупан износ од 194.492,90 динара са законском затезном каматом од доспелости сваког појединачног месечног износа до исплате, ближе наведено у овом ставу изреке, као и да тужиоцима накнади трошкове поступка у износу од 114.750,00 динара, и посебно тужиоцу АА износ од 73.456,00 динара и тужиоцу ББ износ од 79.397,71 динара, са законском затезном каматом од дана пресуђења до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1430/16 од 16.05.2018. године, ставом првим изреке, преиначена је пресуда Основног суда у Панчеву П1 403/14 од 02.12.2015. године, која је исправљена решењем истог суда П1 403/14 од 01.03.2016. године тако што је одбијен као неоснован тужбени захтев тужилаца да се обавезе тужена да им исплати на име накнаде штете по основу неисплаћених дневница износе са каматом као у првом ставу првостепене пресуде, као и захтев тужилаца да им тужена накнади трошкове поступка, те су обавезани тужиоци да туженој накнаде трошкове парничног поступка у износу од 28.000,00 динара. Ставом другим изреке обавезани су тужиоци да туженој накнаде трошкове поступка по жалби у износу од 18.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужиоци су благовремено изјавили ревизију због погрешне примене материјалног права, с позивом на члан 404. Закона о парничном поступку.

У овом поступку тужба је поднета 27.09.2011. године, а ранија првостепена пресуда је укинута решењем Апелационог суда у Београду Гж1 1380/2014 од 14.06.2014. године, па се у овом поступку примењује важећи Закон о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14 и 87/18 – у даљем тексту: ЗПП) на основу члана 506. став 2. истог закона. С обзиром да је побијаном другостепеном пресудом преиначена првостепена пресуда и одлучено о тужбеном захтеву, ревизија је дозвољена према новелираном члану 403. став 2. тачка 2. ЗПП, па нема законских услова за одлучивање о ревизији као изузетно дозвољеној, у смислу члана 404. став 1. ЗПП.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. ЗПП и утврдио да је ревизија тужилаца основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су запослени код тужене на радном месту ... са местом рада тужиоца АА у Полицијској станици у ... и тужиоца ББ у Полицијској станици у ..., ПУ У утуженим периодима тужиоци су у оквиру радног времена били радно ангажован на извршавању посебних задатака ван територије Полицијске управе ..., али им нису исплаћене дневнице за радно ангажовање на посебним задацима ван територије њихове полицијске управе, као за службено путовање у земљи. Висина дневница је утврђена на основу редних листа тужилаца у периодима у којима су ангажовани на извршавању посебних задатака, вештачењем од стране вештака финансијске струке на који странке нису имале примедбе у току поступка. Тај износ досуђен је првостепеном пресудом тужиоцима као накнада штете због неисплаћених дневница, са припадајућом законском затезном каматом.

Побијаном другостепеном пресудом преиначена је првостепена пресуда и одбијени су као неосновани тужбени захтеви тужилаца из разлога што тужиоци нису доказали да су се писаним путем обраћали руководиоцу органа ради

остваривања права на дневницу у управном поступку, или да су због „ћутања администрације“ покренули управни спор. По становишту другостепеног суда, основ за накнаду штете у парници је коначно и правноснажно решење надлежног органа тужене о признавању тог права, донето у посебном поступку по захтеву запосленог или поднетом обрачуну путних трошкова у смислу члана 13. Уредбе о накнади трошкова и отпремнина државних службеника и намештеника, које послодавац није извршио, у ком случају би постојала грађанскоправна одговорност за штету коју запослени трпи због незаконитог и неправилног рада органа у смислу члана 172. у вези члана 154. Закона о облигационим односима.

По оцени Врховног касационог суда, основано се ревизијом тужилаца указује да је у побијаној другостепеној пресуди погрешно примењено материјално право када је првостепена пресуда преиначена и тужбени захтев тужилаца одбијен као неоснован.

Наиме, тужиоци су запослени у МУП-у и имају статус државних службеника, па се о њиховом праву на накнаду трошкова везаних за рад одлучује применом Закона о платама државних службеника и намештеника („Службени гласник РС“ 62/06...99/10), који у члану 37. став 1. прописује да државни службеник има право на накнаду трошкова за долазак на рад и одлазак са рада, за време које је провео на службеном путу у земљи или иностранству, за смештај и исхрану док борави на терену и накнаду трошкова који су изазвани привременим или трајним премештајем у друго место рада. Ставом 2. овог члана прописано је да се услови за накнаду трошкова, њихова висина и начин на који се остварују прописују Уредбом Владе. Уредбом о накнади трошкова и отпремнини државних службеника и намештеника („Службени гласник РС“ 98/07) регулисана је, између осталог, и накнада трошкова службеног путовања у земљи, те је у члану 9. став 1. прописано да се државном службенику и намештенику исплаћује дневница за службено путовање у земљи која износи 5% од просечне месечне зараде по запосленом у привреди Републике Србије, према последњем коначном објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике на дан поласка на службено путовање. Према ставу 2., државном службенику или намештенику коме је обезбеђена бесплатна исхрана, дневница за службено путовање у земљи умањује се за 80%.

Из цитираних одредаба произилази да је тужена у обавези да тужиоцима као државним службеницима накнади трошкове дневница за вршење посебних задатака ван територије радног места на које су били распоређени, с обзиром да је на основу налаза и мишљења вештака утврђено да им за спорне периоде није био исплаћен припадајући износ дневница, а када су у питању материјални трошкови, основни услов за остваривање права на исплату је постојање тих трошкова, што је у овом случају испуњено. Осим тога, основано је ревизијско указивање да тужиоци имају право на судску заштиту, без обзира што се претходно нису обраћали туженој са захтевом за исплату дневница, јер остваривање и заштита права државних службеника у судском поступку није условљена обавезним вођењем поступка интерне правне заштите у ситуацији када запослени остварују право на новчано потраживање које и није спорно. Стога је побијана другостепена пресуда преиначена тако што је одбијена као неоснована жалба тужене и

потврђена првостепена пресуда, као у ставу првом изреке ове пресуде, на основу члана 416. став 1. ЗПП.

Како су тужиоци успели у поступку по ревизији, применом одредби члана 153.,154. и 165. ЗПП досуђени су им трошкови ревизијског поступка у укупном износу од 32.000,00 динара на терет тужене, и то за састав ревизије 18.000,00 динара и за таксу на ревизију и одлуку 14.000,00 динара, све према важећој адвокатској и судској тарифи.

Председник већа - судија
Бранислава Апостоловић, с.р.

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић